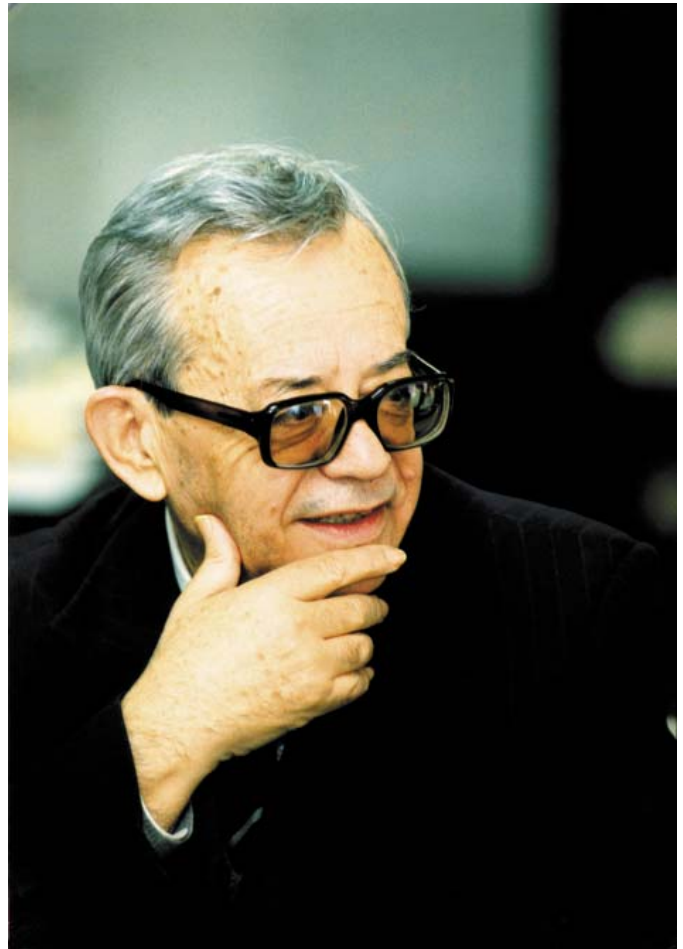

КОРИФЕЈ НА МАКЕДОНС

За творештвото на Блаже Конески е пишувано многу, а ќе се пишува и во иднина, затоа што во него се откриваат, синтетизираат и опеваат магистралните теми на егзистенцијата на нашата средина и на нашиот човек од минатото и сегашноста. Во колективната меморија на неговите соработници, неговите студенти, обичните луѓе, Блаже Конески важеше за уникатна и неповторлива личност. Надарен соговорник и раскажувач, со благост во речта, тој остана да живее како синоним за културна, историска и политичка реинкарнација на најдоброто од македонската историја. Оправдано можеме да констатираме дека Конески можеби е последниот претставник од минатиот век, кој си обезбеди место во алејата на великаните, место во вечниот незаборав. За појава на ваква култна личност во овој век ќе треба уште долго време да чекаме, а прашање е дали воопшто и ќе ја дочекаме!

■ Пишува:
Ружица ГОЧЕВСКА

Јас имам еден добар ориент кога се работи за детството. До седмата година сум живеел на село, во Небрегово.

И можам во тие рамки да ги сместам некои впечатоци што ми останале. Тие не се поврзани, но се некои многу интензивни и ако би го расправал сето тоа би било доста голем расказ... На пример, се сеќавам за Коледе или за Василица. Татко ми ме носи сред село. Уште не е разденето. Зима. Уште е ноќ. Распален силен оган. Татко ми ме држи за рацете. Тоа се сеќавам. Се сеќавам за кучињата. Имавме овчарски пци, Мурџо и Шаро.

И сега можам да ги замислам какви беа... За нашиот овчар Трајко, за овците, козите, воловите. Роден сум на Свети Никола. Гостите биле в црква, кога се вратиле јас сум бил роден. И тогаш настанала веселба".

По 83 години. Споменот за Блаже Конески сè уште живее. Не изумира. Оваа исповед на нашиот корифеј и денес носталгично одекнува во нашата колективна свест. Та, во очите ни навира река, во градите жал лута нè стиска, бидејќи знаеме, тој не е веќе меѓу нас. Знаеме дека од кобното декемвриско утро во 93-тата Македонија ја изгуби својата најсветла звезда на трновитиот и брануван XX век. Но, тој продолжи да зрачи во нашата историја, и 11 години подоцна сè уште е инспирација и предизвик

за иднината. Ќе минат години, а можеби и векови кога повторно ќе се роди нова звезда, која ќе биде барам приближно светла и маркантна како Конески.

Неговото творештво (лингвистичко, книжевно-историско и литературно) во многу области и основоположничкото, допрва ќе биде предмет на истражувања, елаборации, рецензии, критики, но сите под единствен именител, восхит и почит. Неговите трудови зрачат со трајни вредности. Зарем беше можно од раката на момчето од

Небрегово да се испишат најубавите мисли, да се изнижат најстаменитите зборови, да се изродат најсуптилните чувства, сите извезени во името на македонштината. Затоа Конески го доживуваме како човек и творец кој на неповторлив начин го изодол својот човечки пат и го извишил својот творечки профил, барајќи ја вистината на светот преку вистината и тежината на животот.

"Во секоја средина се полагаат грижи за јазикот. Дури се говори и за таканаречена јазична политика.

КАТА ЈАЗИЧНА ОДИСЕЈА

Без политика не може да се живее, ама таа може да се води и добро, и здраво, и катастрофално. Негирање има не само на македонскиот. Има на многу јазици во светот денеска. А, од друга страна, овде е, во тој однос супериорен спрема Македонците, вклучено и прашањето на јазикот. Нели? Во други средини тоа не се вклучува. Ама работа не се менува од тоа, бидејќи јазикот е само една област на човековото пројавување. Поводите за презир можат да се земат тогаш од други области. Но, не е во прашање јазикот, како причинител за пројави на супериорност. Само тој може да трпи од таа супериорност, а причините се тие, што ги реков. Ако не е јазикот, тогаш е религијата. Еве, да речеме во Босна. Јазикот е ист. А, какви се судирите. Таму е особено изострена ситуацијата на меѓунационална основа. Не можат мотиви во јазикот да се бараат тука", вака полемизираше нашиот Конески за вечната проблематика со статусот на македонскиот јазик во светските лингвистички центри. Но, и во однос на оваа горлива тема, Конески гледаше со оптимизам.

"Секогаш е оптимистичката варијанта подобра. Затоа и говориме за хуманизирање, за развиток и настојуваме тие извори што раѓаат такви односи меѓу луѓето, меѓу народите, меѓу религиите, тие извори да се неутрализираат. Само тие

работи се доста вкоренети во животот и илузорно е да се мисли дека брзо ќе се измени таа ситуација. И навини се, особено во Македонија, оние што мислат дека преку ноќ или во текот на нашиот живот, ќе доживеат да биде елиминиран оној однос спрема Македонците од кој нашата генерација и нашите генера-

ции страдаат. Има уште многу време да помине, па да дојде до тоа".

И, навистина Конески беше прекален визионер кога станува збор за оваа болна тема. И, денес, години по неговата смрт, многу прашања трпеливо го чекаат

македонската академија на науките и уметностите и многу други почитувачи и следбеници на името и на делото на Конески.

Блаже Конески е лична карта на Македонија, идентификација на нашата татковина. Со своето дело тој високо во светски размери го подигна угледот на својот македонски народ. Отвори ново поглавје во македонската историја, кое подразбираше бескомпромисна, но аргументирана борба за идентификација на сè она што значеше Македонија и Македонци. Тој поседуваше хуманитарен и оптимистички дух, несекојдневен за времето во кое живееше. Затоа денес неговото отсуство нè боли и ни тежи. Но, истовремено и нè поттикнува да продолжиме да го калиме македонското име и да ги негуваме традициите. Неговото присуство беше потврда, но и утеха за денешните "лажни пророчи" дека сепак на ова парче земја, творел и живеел овој голем човек. Поет, раскажувач, есеист, книжевен историчар, лингвист, преведувач, но и она на што особено сите ние сме горди, Македонец. И како таков ќе го паметиме.

ADNAN REISEN STUTTGART

ADNAN D.o.o Lažani
Tel.: 048 / 473 315
Mob. 070 / 711 788

Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mobil 0171 / 5 46 32 20
e-mail: dautoski@web.de

Direktor Alija Dautoski

70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH

FREIBURG
OFFENBURG
KARLSRUHE
STUTTGART
ULM
AUGSBURG
MÜNCHEN
KUMANOVO
SKOPJE
GOSTIVAR
KICEVO

VERBINDUNG MIT
SPOJUVANJE SO

STRUGA PRILEP
OHRID BITOLA

BALI D.o.o Struga
Mob. 070 / 247 920
0173 / 9410324

Büro Freiburg
Tel. 0761 / 500 235
Mob. 0170 / 411 7693

Büro Offenburg
Tel. 0781 / 17 48

Sekoja sreda, petok i nedela
Germanija - MAKEDONIJA
Sekoja sreda, sabota i nedela
Makedonija - GERMANIJA

Informacii i rezervacii od 900 do 2100 časot